

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 2º E. PRIMARIA -Curso 2022/23

CENTRO: CEIP ROSALÍA DE CASTRO

INDICE

- CONTEXTUALIZACIÓN.....	3
- OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA E COMPETENCIAS CLAVE	3
- ÁREAS DE APRENDIZAXE	
- Área de matemáticas	7
- Área de lingua castelá	13
- Área lingua galega.....	20
- Área ciencias sociais	27
- Área ciencias naturais	32
- Área educación artística(educación plástica).	36
- Área valores	39

- METODOLOGÍA.....	44
- RECURSOS.....	48
- TEMPORALIZACIÓN.....	51
- AVALIACIÓN INICIAL.....	52
- CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	54
- <i>AVALIACIÓN DO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO.....</i>	<i>61</i>
-MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	63
-ELEMENTOS TRANSVERSAIS	68
-ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	72
-MECANISMOS DE REVISIÓN.	73

CONTEXTUALIZACIÓN

A Programación Didáctica presente vaise desenvolver no CEIP Rosalía de Castro, situado nun barrio de clase media da localidade de A Coruña.

É un Centro que conta con 3 aulas de E. Infantil e 8 de Primaria, biblioteca, ximnasio, patio de Infantil e de Primaria, aula de Música, aula de Informática e algúns espazos polivalentes. Así mesmo presta atención de comedor e desenvolve actividades extraescolares xestionados pola ANPA.

As características máis salientables do grupo-clase de Segundo de Primaria son as seguintes.

- Grupo formado por 18 alumnos.
- Unha alumna é de nova incorporación e tres dos alumnos incorporáronse ao longo do curso anterior en diferentes trimestres procedentes doutros países.
- Un dos alumnos repite 2º de Primaria.
- Varios alumnos precisan unha atención individualizada e reforzo constante para achegarse ao ritmo do resto do grupo.
- Varios alumnos precisan atención de AL.
- Grupo moi heteroxéneo en canto a madurez e a nivel académico.
- En xeral, a colaboración das familias é boa.

OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA E COMPETENCIAS CLAVE

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nenas as capacidades que lle permitan acadar os seguintes obxectivos relacionados coas competencias clave:

OBXECTIVOS DA EDUCACIÓN PRIMARIA	COMPETENCIAS CLAVE
a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio	Competencia social e cívica(CSC)

activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.	
b)Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo , así como actitudes de confianza en si mesmo/-a , sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.	Competencia aprender a aprender(CAA) Competencia de sentido de iniciativa e espírito emprendedor(CSIEE)
c)Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.	Competencia social e cívica (CSC)
d)Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.	Competencia social e cívica (CSC)
e)Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas linguas.	Competencia comunicación lingüística(CCL)
f)Adquirir en , polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.	Competencia comunicación lingüística (CCL)
g)Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía(CMCT)
h)Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, e xeografía , a historia e a cultura, con especial	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía(CMCT)

atención aos relacionados con Galicia.	Competencia social e cívica(CSC) Competencia en conciencia e expresións culturais(CCEC)
i)Iniciarse na utilización para a aprendizaxe , das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.	Competencia dixital(CD)
j)Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.	Competencia en conciencia e expresións culturais(CCEC)
k)Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía(CMCT) Competencia social e cívica(CSC)
l)Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía(CMCT)
m)Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.	Competencia social e cívica (CSC)
n)Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.	Competencia social e cívica(CSC)
o)Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas , físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.	Competencia comunicación lingüística(CCL) Competencia social e cívica(CSC)

COMPETENCIAS CLAVE

As competencias básicas son sete:

-Comunicación lingüística(CCL): refírese á habilidade para utilizar a lingua, expresar ideas e interactuar con outras persoas de maneira oral ou escrita.

-Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.(CMCT):a primeira son capacidades para aplicar o razoamento matemático para resolver cuestións da vida cotiá; competencia en ciencia céntrase nas habilidades para utilizar os coñecementos e metodoloxía científicos para explicar a realidade que nos rodea, a competencia tecnolóxica , e como aplicar estes coñecementos e métodos para dar resposta aos desexos e necesidades humanas.

-Competencia dixital.(CD):implica o uso seguro e crítico das TIC para obter, analizar, producir e intercambiar información.

-Aprender a aprender.(CAA):desenvolver a capacidade para iniciar a aprendizaxe e persistir nel, organizar as súas tarefas e tempo ,e traballar de xeito individual ou colaborativo para acadar un obxectivo.

-Competencias sociais e cívicas.(CSC):capacidades para relacionarse coas persoas e participar de xeito activo, participativo e democrático na vida social e cívica.

-Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.(CSIEE):habilidades necesarias para converter as ideas en actos ,como a creatividade ou as capacidades para asumir riscos e planificar e xestionar proxectos.

-Conciencia e expresións culturais.(CCEC):capacidade para apreciar a importancia da expresión a través da música , as artes plásticas e escénicas ou literatura.

Área de matemáticas

AREA	MATEMÁTICAS		CURSO	1Tr	2Tr	3Tr	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe				Competencias clave
BLOQUE 1.PROCESOS , MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS							
g e	B1.1. Resolución de problemas que impliquen a realización de cálculos, explicando oralmente o significado dos datos, a situación planeada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	B1.1. Resolver problemas sinxelos relacionados con obxectos, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución.	MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	X	X	X	- CMCT - CCL
b g	B1.2. Conianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	X	X	X	- CMCT - CAA
b g i	B1.3. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	B1.3. Utilizar, coa guía do mestre ou da mestra, os medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe e para a resolución de problemas.	MTB1.3.1. Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	X	X	X	- CMCT - CD - CAA
BLOQUE 2. NÚMEROS							
b e g	B2.1. Números naturais ata o 999. B2.2. Nome e grafa dos números ata o 999. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado. B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado. B2.7. Redondear, aproximar e estimar. B2.8. Construción de series ascendentes e descendentes.	B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999. MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	X	X	X	- CMCT - CCL - CMCT - CAA - CMCT - CAA
b e g	B2.9. Números pares e impares. B2.10. Identifica e relaciona os números ordinais do 1º ao 10º. B2.11. Utilización dos números ordinais.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais. MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.		X	X	- CMCT - CMCT - CAA - CCL

	Comparación de números. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas.		MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	X	X	X	- CMCT
			MTB2.2.4. Identifica os números pares e os impares	X	X	X	- CMCT
b g	B2.12. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental. B2.13. Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados. B2.14. Cálculo de sumas e restas con levadas. B2.15. Propiedades conmutativa e asociativa da suma. B2.16. Proba da resta. B2.17. Cálculo de multiplicacións. B2.18. Construción das táboas de multiplicar e apoiándose no número de veces, suma repetida, disposición en cuadrículas... B2.19. Termos da suma, resta e multiplicación.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	X	X	X	- CMCT - CAA
			MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.		X	X	- CMCT - CAA
			MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.	X	X	X	- CMCT - CAA
	B2.20. Utilización en situacións familiares da sumas, restas e multiplicacións.						
b g	B2.21. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	X	X	X	- CMCT - CAA
			MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	X	X	X	- CMCT - CSIEE - CAA
BLOQUE 3. MEDIDA							
g	B3.1. Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro.	B3.1. Coñecer e utilizar o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.	MTB3.1.1. Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.			X	- CMCT
	B3.2. Unidades de peso: quilo, medio quilo e	B3.2. Coñecer e utilizar o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	MTB3.2.1. Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.			X	- CMCT

	<p>cuarto de quilo.</p> <p>B3.3. Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de litro.</p> <p>B3.4. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p> <p>B3.5. Realización de medicións.</p>	<p>B3.3. Coñecer e utilizar o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade.</p>	<p>MTB3.3.1. Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade</p>			X	- CMCT
b g	<p>B3.6. Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano.</p> <p>B3.7. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais</p>	<p>B3.4. Coñece as unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.</p>	<p>MTB3.4.1. Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)</p> <p>MTB3.4.2. Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relacións.</p>	X	X		- CMCT
b g	<p>B3.8. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes.</p> <p>B3.9. Manexo de prezos de artigos cotiáns</p> <p>B3.10. Equivalencias entre moedas e billetes.</p>	<p>B3.5. Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.</p>	<p>MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.</p>		X		- CMCT - CAA - CSC
b g	<p>B3.11. Resolución de problemas de medida.</p>	<p>B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.</p> <p>MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.</p>		X	X	- CMCT - CAA
				X	X	X	- CMCT - CAA - CSIEE
BLOQUE 4. XEOMETRÍA							
g	<p>B4.1. Elaboración de simetrías sinxelas.</p> <p>B4.2. Eixes de simetría.</p>	<p>B4.1. Identificar e completar figuras simétricas.</p>	<p>MTB4.1.1. Completa figuras partindo do seu eixe de simetría.</p>		X		- CMCT

b g	B4.3. Identificación comparación e clasificación de figuras planas en obxectos e ámbitos cotiáns: triángulos, cuadriláteros, circunferencias, círculos e cadrados. B4.4. Tipos de triángulos: equilátero, isóscele e escaleno. B4.5. Elementos xeométricos básicos: lado, vértice e ángulo.	B4.2. Nomear un polígono segundo o seu número de lados.	MTB4.2.1. Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.	X	X	X	- CMCT - CAA
b g	B4.6. Identificación de corpos xeométricos en obxectos e ámbitos cotiáns: prisma, pirámide, cono, cilindro e esfera. B4.7. Formación de figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras por composición e descomposición.	B4.3. Discriminar prismas, pirámides, conos, cilindros e esferas.	MTB4.3.1. Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.		X	X	- CMCT - CAA
b g	B4.8. Interpretación, descrición e elaboración de esbozos de itinerarios sinxelos. B4.9. Uso de vocabulario xeométrico para describir itinerarios.	B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	MTB4.4.1. Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.		X	X	- CMCT - CAA
b g	B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá explicando oralmente por escrito o procedemento seguido e as solución obtidas.	B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.	X	X	X	- CMCT - CAA
			MTB4.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	X	X	X	- CMCT - CAA - CSIEE
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE							
b g	B5.1. Interpretación de diferentes gráficos: de barras, de barras dobres, de pictogramas e estadísticas. B5.2. Utilización de técnicas para a recollida e ordenación de datos en contextos familiares e próximos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas... comunicando a información.	MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.			X	- CMCT - CAA
			MTB5.1.2. Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.			X	- CMCT - CAA
b g	B5.3. Distinción entre o imposible, o seguro e aquilo que é posible pero non seguro, e utilización na linguaxe habitual e de expresións relacionadas coa probabilidade.	B5.2. Realizar estimacións en situacións de azar utilizando o vocabulario: seguro, posible e imposible.	MTB5.2.1. Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.			X	- CMCT - CAA

MÍNIMOS ESIXIBLES

ÁREA: MATEMÁTICAS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR	COMPETENCIAS BÁSICAS
BLOQUE 1.PROCESOS , MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	-B.1.2.Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	MTB1.2.1.Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	- CMCT - CAA
BLOQUE 2.NÚMEROS	-B.2.1.Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1.Le, escribe e ordena números ata o 999.	- CMCT - CCL
		MTB2.1.3.Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	- CMCT - CAA
	B2.2.Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.3.Descompón e compón números naturais , interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	- CMCT
		MTB2.2.4.Identifica os números pares e os impares.	- CMCT
	B2.3.Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1.Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	- CMCT - CAA
		MTB2.3.2.Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.	- CMCT - CAA
		MTB2.3.3.Resolve operacións con cálculo mental.	- CMCT - CAA
B2.4.Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1.Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	- CMCT - CAA	
BLOQUE 3.MEDIDA	B.3.1.Coñecer e utilizar o quilómetro, o metro e o centímetro	MTB3.1.1.Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de	- CMCT

	como unidades de medida de lonxitude.	medida de lonxitude.	
	B3.2.Coñecer e utilizar o quilo ,o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	MTB3.2.1.Coñece e utiliza o quilo , o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	- CMCT
	B3.3.Coñecer e utilizar o litro , medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade.	MTB3.3.1.Coñece e utiliza o litro , medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade.	- CMCT
	B3.4.Coñece as unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.4.1.Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais.(En punto, medias e cuartos).	- CMCT
	B3.5.Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	MTB3.5.1.Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situacións reais como figuradas.	- CMCT - CAA - CSC
	B3.6.Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.6.1.Resolve problemas sinxelos de medida.	- CMCT - CAA
BLOQUE 4.XEOMETRÍA	B4.2.Nomear un polígono segundo o seu número de lados.	MTB4.2.1.Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.	- CMCT - CAA
	B4.3.Discriminar prismas, pirámides, conos, cilindros e esferas.	MTB4.3.1.Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.	- CMCT - CAA
BLOQUE 5.ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE	B5.1.Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas...comunicando a información.	MTB5.1.1.Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	- CMCT - CAA

Área de lingua castelá

AREA	LINGUA CASTELÁ		CURSO	1Tr	2Tr	3Tr	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe				Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR							
a c d e	B1.1. Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	X	X	X	CCL CAA CSC
			LCB1.1.2. Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.	X	X	X	CCL CAA CSC
b e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	X	X	X	CCL
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	X	X	X	CCL
a b e	B1.3. Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	X	X	X	CCL CD CAA CSC CSIEE
b e	B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	X	X	X	CCL
			LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	X	X	X	CCL
b d e i	B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (produción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5.Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	X	X	X	CCL CAA
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos....	X	X	X	CCL CAA
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	X	X	X	CCL
b d e i	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	X	X	X	CCL CD CAA
			LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	X	X	X	CCL CD CAA

								CSC
b e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7.Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	X	X	X		CCL CAA CCEC
b e	B1.8.Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecoa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	X	X	X		CCL
b e	B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	B1.9.Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa.	LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....	X	X	X		CCL CAA CSIEE
			LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	X	X	X		CCL CAA CSIEE
a d e m	B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	X	X	X		CCL CSC
a b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	X	X	X		CCL CAA CSC CSIEE
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER								
b e	B2.1. Lectura de distintos tipos de texto: próximos á súa experiencia.	B2.1.Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil	LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	X	X	X		CCL
			LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	X	X	X		CCL
e	B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.	X	X	X		CCL CAA
			LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	X	X	X		CCL CAA
b e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.3.Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía	LCB2.3.1.Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto	X	X	X		CCL CAA
			LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	X	X	X		CCL CAA
			LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	X	X	X		CCL CAA
e	B2.4. Gusto pola lectura.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	X	X	X		CCL

	B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.		LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	X	X	X	CCL
e i	B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses	LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	X	X	X	CCL CD CAA
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros	X	X	X	CCL CSC
a e	B2.9. Identificación das mensaxes transmitidas polo texto.	B2.7. Identifica, con axuda, a estrutura básica de diferentes textos lidos.	LCB2.7.1. Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.	X	X	X	CCL CAA CSC
			LCB2.8.1. Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	X	X	X	CCL CAA CSC
b e i	B2.10. Uso guiado das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente guiado, da información.	B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información	LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	X	X	X	CCL CD CAA
BLOQUE 3.COMUNICACIÓN ESCRITA.ESCRIBIR							
b e m	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos). B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel. B3.4. Producción de textos segundo o Plan de escritura do centro	B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos), aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...	X	X	X	CCL CD CAA
			LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc	X	X	X	CCL CAA
b e m	B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	X	X	X	CCL CSC
b e	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal.	B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	X	X	X	CCL CAA CSIEE

	B3.8. Revisión e mellora do texto						
b e i	B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda....	X	X	X	CCL CAA
			LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	X	X	X	CCL CD CAA
e i	B3.10. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado. B3.11. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas producións.	LCB3.6.1. Usa, con axuda, as Tecnoloxías de Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	X	X	X	CCL CD CAA
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
b e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos) Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro.	B4.1. Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua, (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.	X	X	X	CCL
			LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	X	X	X	CCL
e	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos. B4.5. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua	LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.	X	X		CCL
			LCB4.2.2. Forma palabras compostas a partir de palabras simples.		X	X	CCL
			LCB4.2.3. Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.	X	X	X	CCL
b e	B4.6. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación	B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	X	X	X	CCL
b e	B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. B4.8. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	X	X	X	CCL
			LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas	X	X	X	CCL
			LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	X	X	X	CCL
e i	B4.9. Utilización do material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	X	X	X	CCL CD CAA

d e o	B4.10. Identificación das variedades da lingua na nosa comunidade autónoma. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece	X	X	X	CCL CAA
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
d e	B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	X	X	X	CCL CCEC
d e	B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)	X	X	X	CCL CAA CCEC CCL CAA
d e	B5.4 Valoración de recursos literarios.	B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	X	X	X	CCL CCEC
b e	B5.5 Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas.	LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	X	X	X	CCL CAA CSIEE CCEC
a b e	B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	X	X	X	CCL
d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	X	X	X	CCL CAA CCEC CSC
d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	X	X	X	CCL CSC CCEC

MÍNIMOS ESIXIBLES

ÁREA: LINGUA CASTELÁ	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR	COMPETENCIAS BÁSICAS
BLOQUE 1.COMUNICACIÓN ORAL.FALAR E ESCOITAR.	B1.1.Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1.Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	- CCL - CAA - CSC
	B1.4.Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1.Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	- CCL
	B1.5.Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe(descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa(informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.5.1.Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	- CCL - CAA
		LCB1.5.3.Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	- CCL
	B1.9.Producir textos orais breves, imitando modelos e atendendo á forma e a intención comunicativa.	LCB1.9.1.Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos , do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas...	- CCL - CAA - CSIEE
		LCB1.9.2.Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	- CCL - CAA - CSIEE
B1.11.Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1.Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	- CCL - CAA - CSC - CSIEE	
BLOQUE 2.COMUNICACIÓN ESCRITA.LER	B2.1.Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	LCB2.1.1.Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	- CCL
		LCB2.1.2.Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	- CCL
	B2.3.Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.3.Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	- CCL - CAA

	B2.6.Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1.Coida, conserva e organiza os seus libros.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL - CSC
BLOQUE 3.COMUNICACIÓN ESCRITA.ESCRIBIR	B3.1.Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos(descritivos, narrativos, dialogados)e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	LCB3.1.1.Escribe,con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...	<ul style="list-style-type: none"> - CCL - CD - CAA
		LCB3.1.2.Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos, etc.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL - CAA
	B3.5.Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas producións.	LCB3.6.1.Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL - CD - CAA
BLOQUE 4.COÑECEMENTO DA LINGUA	B4.1.Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua,(categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1.Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome , artigo , adxectivo , verbo.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
		LCB4.1.2.Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
	B4.3.Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1.Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
	B4.4.Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1.Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
		LCB4.4.3.Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
BLOQUE 5.EDUCACIÓN LITERARIA	B5.2.Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1.Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil , adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL - CAA - CCEC
	B5.5.Reproducir,con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas.	LCB5.5.1.Crea,con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	<ul style="list-style-type: none"> - CCL - CAA - CSIEE - CCEC

Área de lingua galega

AREA	LINGUA GALEGA		CURSO	1Tr	2Tr	3Tr	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe				Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL : FALAR E ESCOITAR							
a e	B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio e da televisión para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil e ao contorno máis inmediato.	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	X	X	X	CCL CAA
			LGB1.1.2. Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	X	X	X	CCL CSC
b d e i	B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes establecendo relacións de identificación, de clasificación e de comparación entre elas.	B1.2. Comprende informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	X	X	X	CCL CD CAA CSC
a b c e o	B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposición ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	X	X	X	CCL CAA CSC CSEIEE
			LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	X	X	X	CCL CAA
			LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	X	X	X	CCL CSIEE CAA
			LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	X	X	X	CCL CSIEE CAA
a c e o	B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	X	X	X	CCL CSC
			LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	X	X	X	CCL CSC
a c d e	B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou narracións de feitos vitais, emocións e sentimentos), con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	X	X	X	CCL CSC CAA
			LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	X	X	X	CCL CSC CCEC

	palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese, mirar a quen fala, actitude receptiva de escoita e respecto ás opinións das demais persoas).		LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	X	X	X	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	X	X	X	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecta as opinións das demais persoas.	X	X	X	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	X	X	X	CCL CSC CCEC CAA
a b e o	B1.6. Uso de fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	B1.6. Usar fórmulas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1. Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	X	X	X	CCL CAA
b d e	B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.7.1. Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	X	X	X	CCL CAA CSIEE
e o	B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	X	X	X	CCL CAA CCEC CSIEE
a d e o	B1.9. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	B1.9. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	X	X	X	CCL CSC
			LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	X	X	X	CCL CSC
a d e o	B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	X	X	X	CCL CCEC
			LGB1.10.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	X	X	X	CCL CCEC CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA:LER							
b e l j o	B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	X	X	X	CCL CD CSC
	B2.2. Comprensión de información xeral sobre		LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en	X	X	X	CCL

	feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia. B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencia, tanto en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).		textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas. LGB2.1.3. Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).	X	X	X	CCL CAA CSIEE
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	X	X	X	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
a b e	B2.5. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras. B2.6. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.3. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso.	LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos. LGB2.3.2. Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada. LGB2.3.3. Fai lecturas dramatizadas de textos.	X X X	X X X	X X X	CCL CAA CCL CCL CSC
a b e i	B2.7. Introducción ao uso das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	B2.4. Coñecer, de forma xeral, o funcionamento da bibliotecas de aula, e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	LGB2.4.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. LGB2.4.2. Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	X X	X X	X X	CCL CAA CSC CCL CAA CSC
a b e	B2.8. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X	CCL CAA CSC
a b e o	B2.9. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de lecer.	B2.6. Amosar interese polos textos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	LGB2.6.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	X	X	X	CCL CAA CSC CCEC
a b e m o	B2.10. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais, así como a apreciación do texto literario como recurso de gozo persoal.	B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias. LGB2.7.2. Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.	X X	X X	X X	CCL CCL CSC CAA CSIEE
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR							
a b e	B3.1. Producción e reescritura de textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos,	B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola.	LGB3.1.1. Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as	X	X	X	CCL CSC CAA

o	utilizando as características habituais deses textos.		características habituais deses textos.				CSIEE
	B3.2. Composición de textos sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (novas, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar.		LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	X	X	X	CCL CAA CSIEE
	B3.3. Composición de textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, listaxes, descrições, explicacións elementais).		LGB3.1.3. Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación.	X	X	X	CCL
	B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto.		LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	X	X	X	CCL CSC CCEC
	B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).		LGB3.1.5. Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descrições e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	X	X	X	CCL CAA CSIEE
a b e j o	B3.6. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	B3.2. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.2.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	X	X	X	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
b d e i j	B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.3. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.3.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	X	X	X	CCL CD CAA CSIEE
b e i j	B3.8. Utilización de elementos gráficos e sinxelos como a ilustración para facilitar a comprensión.	B3.4. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.4.1. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	X	X	X	CCL CD CSIEE
a b e i	B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe, como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de expresión creativa.	B3.5. Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.5.1. Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	X	X	X	CCL CD CAA
			LGB3.5.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	X	X	X	CCL CSC
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
e	B4.1. Inicio na identificación implícita e uso dos termos lingüísticos elementais, nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, nome común e nome propio.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e reconece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	X	X	X	CCL CAA
			LGB4.1.2. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	X			CCL CAA

	B4.2. Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos.		LGB4.1.3. Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.		X		CCL CAA
			LGB4.1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas.		X		CCL CAA
b e	B4.3. Coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas.	B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas máis sinxelas.	LGB4.2.1. Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.	X	X	X	CCL CSC CCEC
e	B4.4. Recoñecemento da relación entre son e grafía no sistema lingüístico galego.	B4.3. Recoñecer a relación entre o son e grafía, así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	LGB4.3.1. Recoñece a relación entre son e grafía.	X	X	X	CCL CAA
	B4.5. Identificación da palabra como instrumento para a segmentación da escritura.		LGB4.3.2. Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	X	X	X	CCL CAA
a d e h m	B4.6. Observación das diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	B4.4. Recoñecer de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	LGB4.4.1. Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	X	X	X	CCL CCEC
a d e h m	B4.7. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.5. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LGB4.5.1. Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	X	X	X	CCL CAA
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
b d e o	B5.1. Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos (narrativos ou poéticos): contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	B5.1. Recrear e reescribir diversos textos literarios, usando modelos.	LGB5.1.1. Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	X	X	X	CCL CAA CCEC
	B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	CCL CCEC
b d e i	B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.	X	X	X	CCL CCEC CD
			LGB5.2.2. Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	X	X	X	CCL CCEC CD
b e	B5.4. Recreación e composición de poemas sinxelos e relatos breves para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	B5.3. Recrear e compoñer poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos sinxelos dados.	LGB5.3.1. Recrea e compoñer poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	X	X	X	CCL CCEC CSC

b d e	B5.5. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	B5.4. Participar en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	LGB5.4.1. Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	X	X	X	CCL
a d e o	B5.6. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	CCL CSC CCEC
a d e o	B5.7. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.8. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.6. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.6.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	X	X	X	CCL CCEC

MÍNIMOS ESIXIBLES

ÁREA: LINGUA GALEGA	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR	COMPETENCIAS BÁSICAS
BLOQUE 1.COMUNICACIÓN ORAL:FALAR E ESCOITAR	B1.2.Comprende informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1.Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	- CCL - CD - CAA - CSC
	B1.3.Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.2.Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	- CCL - CAA
		LGB1.3.3.Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	- CCL - CSIEE - CAA
	B1.5.Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1.Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	- CCL - CSC - CAA
	B1.6.Usar fórmulas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1.Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	- CCL - CAA
	B1.10.Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso	LGB1.10.2.Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas	- CCL - CCEC

	oral.	ou descoñecidas.	- CSC
BLOQUE 2.COMUNICACIÓN ESCRITA.LER	B2.1.Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.2.Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	- CCL
	B2.3.Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso.	LGB2.3.1.Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.	- CCL - CAA
BLOQUE 3.COMUNICACIÓN ESCRITA.ESCRIBIR.	B3.1.Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola.	LGB3.1.1.Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	- CCL - CSIEE - CAA
		LGB3.1.2.Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	- CCL - CAA - CSIEE
		LGB3.1.4.Aplica,de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	- CCL - CSC - CCEC
	B3.2.Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.2.1.Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis, publicitarios, anuncios, cómic.	- CCL - CSC - CCEC - CAA - CSIEE
	B3.5.Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.5.1.Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	- CCL - CD - CAA
BLOQUE 4.COÑECEMENTO DA LINGUA	B4.1.Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.2.Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	- CCL - CAA

	B4.2.Coñecer e aplicar as normas ortográficas máis sinxelas.	LGB4.2.1.Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	- CCL - CSC - CCEC
	B4.3.Recoñecer a relación entre o son e grafa, así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	LGB4.3.1.Recoñece a relación entre son e grafa.	- CCL - CAA
		LGB4.3.2.Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	- CCL - CAA
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	B5.2.Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	LGB5.2.1.Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.	- CCL - CCEC - CD
		LGB5.2.2.Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	- CCL - CCEC - CD

Área de ciencias sociais

AREA	CC.SOCIAIS		CURSO	1Tr	2Tr	3Tr	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe				Competencias clave
BLOQUE 1.CONTIDOS COMÚNS							
b d e h i	<p>B1.1.O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a Iniciación ao coñecemento científico.</p> <p>B1.2.Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.3.Introdución no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións.</p> <p>B1.4. Planificación, xestión e presentación dos</p>	<p>B1.1.Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, da observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para este fin e valorando o esforzo realizado.</p>	<p>CSB1.1.1.Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.</p>	X	X	X	CAA CCL CD CMCCT
			<p>CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	X	X	X	CSIEE CAA CSC

	traballos co fin de acadar obxectivos.						
a b c d m	B1.5.O traballo en equipo.	B1.2.Traballar en equipo e adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario , valorando o esforzo e o coidado do material.	X	X	X	CSC CAA CVE
	B1.6.Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo.						
	B1.7.Valoración do esforzo e coidado do material. B1.8.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.3.Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.	CSB1.3.Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	X	X	X	CAA
h o	B1.9.Utilización da terminoloxía propia da área.	B1.4.Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.	CSB1.4.1.Identifica a terminoloxía propia da área.	X	X	X	CCL CMCCT CSC
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA							
a h i o	B2.1.Investigamos sobre os usos da auga, os lugares nos que aparece na contorna próxima e os usos responsables desta empregando as TIC.	B2.1.Recoñecer a auga como elemento natural analizando os usos que o ser humano fai da auga: domésticos, económicos, públicos e deportivos recreativos. O uso responsable deste ben.	CSB2.1.1.Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.		X		CMCCT CD CCL
			CSB2.1.2. Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.		X	X	CSC
		B2.2. Observar e localizar nun mapa os lugares nos que hai auga distinguindo entre zonas de auga doce e salgada.	CSB2.2.1. Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.		X		CMCCT CD CAA
a h o	B2.2.Os ecosistemas da contorna e o ser humano.	B2.3. Coñecer os elementos básicos que forman un ecosistema, identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e espertando actitudes de defensa, respecto e recuperación deles.	CSB2.3.1.Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.		X		CMCCT CSC CCL
		B2.4 Realizar sinxelos traballos dalgún ecosistema en concreto: acuático, terrestre.	CSB2.4.1.Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.		X		CMCCT CCL
a h e o	B2.3.A paisaxe natural. O coidado e a contaminación. Tipos de paisaxes. A paisaxe natural que nos rodea. Tipos de paisaxe e a súa conservación. Observación de diferentes tipos de paisaxe (a través de fotos, de imaxes da web, libros), comparación e identificación do tipo de paisaxe que corresponde ao contexto no que vive.	B2.5. Identificar as diferenzas entre paisaxe natural e urbana, analizando en grupo as consecuencias que a intervención humana provoca na conservación da paisaxe natural e definindo algunhas medidas para a conservación desta.	CSB2.5.1.Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.		X		CMCCT
			CSB2.5.2.Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.		X		CMCCT CCL
			CSB2.5.3.Coñece e leva á practica accións positivas para a protección do medio natural.		X	X	CMCCT CSC
h e o	B2.4.Realización dun mapa mental cos elementos máis significativos que conforman a paisaxe da localidade: relevo, ríos, illas, encoros, lagoas... e citar algunha característica deles.	B2.6.Identificar os elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñecer algunha características máis significativa destes.	CSB2.6.1.Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características máis significativa destes.		X		CMCCT CCL
h e	B2.5.Rochas e minerais da contorna: cor, textura, forma, dureza. Usos básicos destes materiais.	B2.7.Identificar algunhas rochas e minerais presentes na contorna e recoñecer algúns usos que as persoas	CSB2.7.Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan		X		CMCCT CCL

o		fan deles.					
h e	B2.6.Orientacións espaciais, nocións básicas que lle permitan orientarse nun debuxo ou nun plano sinxelo da contorna máis próxima.	B2.8.Empregar correctamente as nocións topolóxicas básicas de posición e proximidade para orientarse na contorna máis próxima.	CSB2.8.1.Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	X			CMCCT CAA CSIEE
BLOQUE 3.VIVIR EN SOCIEDADE							
a c h o	B3.1.Quen goberna a túa localidade? O Concello e os seus servizos básicos. O exercicio activo da cidadanía.	B3.1. Coñecer organización social da súa contorna próxima e as súas formas de goberno e diferenciar entre unha localidade e un municipio.	CSB3.1.1.Describe a organización social da contorna máis próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio.	X			CSC CCL
		B3.2.Identificar as funcións e servizos dos seus diversos organismos: bombeiros e bombeiras, policía...	CSB3.2.1.Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.	X			CSC CCL
		B3.3.Recoñecer a importancia que o exercicio activo da cidadanía polas persoas que o habitan ten para unha convivencia pacífica.	CSB3.3.1. Describe algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica	X	X	X	CSC CCL
a h d	B3.2.A pertenza a grupos sociais da localidade: deportivos, recreativos, culturais,...	B3.4. Manifestar satisfacción pola pertenza a un grupo e respectar as características das persoas coas que convivimos e que pertencen a diferentes grupos sociais.	CSB3.4.1.Amosa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.	X	X	X	CSC
a d h j o	B3.3.Investigación sobre as diferentes manifestacións culturais da contorna.	B3.5.Recoñecer algunha das manifestacións culturais e obras máis representativas da comarca e da comunidade, valorar a súa diversidade e contribuír á súa conservación.	CSB3.5.1.Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore,..propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	X			CSC CCL CCEC
d h e	B3.4. Os medios de comunicación. Impacto social.	B3.6.Analizar, de maneira sinxela, os cambios que as comunicacións provocaron nas actividades persoais e sociais.	CSB3.6.1.Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.	X			CSC CCL
h g o	B3.5.As profesións. Preparar unha enquisa, para coñecer as profesións das familias do alumnado do centro, analizar cales son a as máis usuais. Indagar sobre todo en aquelas que o alumnado descoñeza, as ferramentas que empregan, responsabilidade, servizos que prestan e comunicar os resultados.	B3.7.Identificar as profesións que non lle son tan familiares, coñecer un pouco sobre elas e clasificalas segundo o servizo que prestan á comunidade e se se realizan en fábricas ou ao aire.	CSB3.7.1.Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.	X			CSC CCL
			CSB3.7.2.Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos.	X	X		CSC CAA
a h n	B3.6.Seguridade viaria como persoas viaxeiras e peóns ou peoas.	B3.8.Coñecer e respectar as normas básicas do coidado e seguridade viaria como peóns e peoas e como persoa usuaria de medios de transporte.	CSB3.8.1.Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.	X			CSC CCL CAA
			CSB3.8.2.Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos.	X			CSC
BLOQUE 4.AS PEGADAS DO TEMPO							
h	B4.1.Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro, ano e década.	B4.1.Comprender e distinguir os conceptos temporais: pasado, presente e futuro	CSB4.1.1.Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.	X	X	X	CCL CMCCT
h	B4.2.O reloxo e o calendario como instrumentos para medir o tempo. A súa evolución.	B4.2.Coñecer os instrumentos básicos para a medida do tempo, iniciarse no seu uso e manexo.	CSB4.2.1.Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.			X	CMCCT CAA

h g	B4.3.Toma de conciencia do paso do tempo investigando sobre a evolución dalgún elemento do espazo próximo (os medios de transporte, os medios de comunicación, a escola como institución, a evolución dalgún aparello), realizando unha árbore xenealóxica dunha persoa, ordenando os feitos máis importantes da súa vida, da familia, da súa contorna...	B4.3. Recoñecer, comprender e ordenar cronoloxicamente os cambios producidos polo paso do tempo na evolución do obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	CSB4.3.1.Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas , feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	X	X	X	CMCCT CSC
			CSB4.3.2.Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.	X	X	X	CCL CSC CMCCT
h j o	B4.4.O patrimonio histórico, cultural e artístico. Coidado e conservación.	B4.4.Recoñecer a cultura e o patrimonio da contorna que nos rodea comprendendo a importancia da súa conservación.	CSB4.4.1.Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.	X		X	CSC CCEC
h j	B4.5.Os museos como espazo de aprendizaxe e de goce.	B4.5.Coñecer que é un museo, cal é a súa función e valorar o seu papel gozando da contemplación de obras artísticas.	CSB4.5.1.Explica que é un museo e cales son as súas funcións.	X		X	CCL CSC
			CSB4.5.2.Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio.	X		X	CSC CCEC

MÍNIMOS ESIXIBLES

ÁREA: CC.SOCIAIS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR	COMPETENCIAS BÁSICAS
BLOQUE 1.CONTIDOS COMÚNS	-B1.2.Traballar en equipo e adotar un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.	-CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	- CSC - CAA
BLOQUE 2.O MUNDO QUE NOS RODEA	B2.1.Recoñecer a auga como elemento natural analizando os usos que o ser humano fai da auga: domésticos, económicos, públicos e deportivos recreativos. O uso responsable deste ben.	-CSB2.1.1.Pon un exemplo de cada un dos usos que , o ser humano , fai da auga.	- CMCCT - CD - CCL
	-B2.3.Coñecer os elementos básicos que forman un ecosistema, identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e espertando actitudes de defensa, respecto e recuperación deles.	-CSC2.3.1.Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.	- CMCCT - CSC - CCL
	-B2.5.Identificar as diferenzas entre paisaxe natural e	-CSB2.5.1.Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana máis próxima.	- CMCCT

	urbana, analizando en grupo as consecuencias que a intervención humana provoca na conservación da paisaxe natural e definindo algunhas medidas para a conservación desta.	-CSB2.5.2.Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.	<ul style="list-style-type: none"> - CMCCT - CCL
	B2.7. Identificar algunhas rochas e minerais presentes na contorna e recoñecer algúns usos que as persoas fan deles.	CSB2.7.1. Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.	<ul style="list-style-type: none"> - CMCCT - CCL
	B2.8. Empregar correctamente as nocións topolóxicas básicas de posición e proximidade para orientarse na contorna máis próxima.	CSB2.8.1. elabora un esbozo do plano do barrio no que está situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	<ul style="list-style-type: none"> - CMCCT - CAA - CSIEE
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	-B3.1. Coñecer organización social da súa contorna próxima e as súas formas de goberno e diferenciar entre unha localidade e un municipio.	-CSB3.1.1. Describe a organización social da contorna máis próxima e as súas formas de goberno e diferenciar entre que é unha localidade e un municipio.	<ul style="list-style-type: none"> - CSC - CCL
	-B3.3. Recoñecer a importancia que o exercicio activo da cidadanía polas persoas que o habitan ten para unha convivencia pacífica.	-CSB3.3.1. Describe algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica.	<ul style="list-style-type: none"> - CSC - CCL
	-B3.4. Manifestar satisfacción pola pertenza a un grupo e respectar as características das persoas coas que convivimos e que pertencen a diferentes grupos sociais.	-CSB3.4.1. Avisa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.	<ul style="list-style-type: none"> - CSC
	-B3.5. Recoñecer algunhas das manifestacións culturais e obras máis representativas da comarca e da comunidade, valorar a súa diversidade e contribuír á súa conservación.	-CSB3.5.1. Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore, ... propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	<ul style="list-style-type: none"> - CSC - CCL - CCEC
	-B3.7. Identificar as profesións que non lle son tan familiares, coñecer un pouco sobre elas e clasificalas segundo o servizo que prestan á comunidade e se se realizan en	-CSB3.7.1. Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.	<ul style="list-style-type: none"> - CSC - CCL

	fábricas ou ao aire.		
	-B3.8.Coñecer e respectar as normas básicas do coidado e seguridade viaria como peóns e peoas e como persoa usuaria de medios de transporte.	-CSB3.8.2.Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos.	- CSC
BLOQUE 4.AS PEGADAS DO TEMPO	-B4.1.Comprender e distinguir os conceptos temporais: pasado, presente e futuro.	-CSB4.1.1.Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.	- CCL - CMCCT
	-B4.3.Recoñecer,comprender e ordenar cronoloxicamente os cambios producidos polo paso do tempo na evolución dos obxectos , persoas , feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	-CSB4.3.1.Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	- CMCCT - CSC
	-B4.5.Coñecer que é un museo, cal é a súa función e valorar o seu papel gozando da contemplación de obras artísticas.	-CSB4.5.1.Explica que é un museo e cales son as súas funcións.	- CCL - CSC

Área de ciencias naturais

AREA	CC.NATURAIS		CURSO	1Tr	2Tr	3Tr	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe				Competencias clave
BLOQUE 1.INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA							
b e h i j	B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.	B1.1. Iniciarse na actividade científica a través de proxectos: buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	X	X	X	CAA CMCCT CSIEE
a	B1.5. O traballo cooperativo.	B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os	CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma	X	X	X	CAA

b c m	B1.6. Iniciación ás técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual. B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.				CMCCT CSC CSIEE
BLOQUE 2.O SER HUMANO E A SAÚDE							
b e d h k m	B2.1. Identificación e observación das partes do corpo humano. B2.2. Relación co medio e co seu contorno. B2.3.Recoñecemento da respiración e da nutrición como funcións vitais. B2.4. Aceptación do propio corpo e do dos e das demais, coas súas limitacións e posibilidades. B2.5. Identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, leducia, felicidade) e sentimentos propios e alleos.	B2.1.Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CNB2.1.1.Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.	X			CMCCT CCL CSC
			CNB2.1.2.Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.	X			CMCCT
			CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	X	X	X	CMCCT CSC CCL
a b d h k m	B2.6. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. B2.7. Hábitos de prevención de enfermidades e de accidentes no seu contorno e identificación de comportamentos apropiados de actuación cando se producen.	B2.2. Relacionar os hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso coa saúde e coa enfermidade.	CNB2.2.1. Coñece algún trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención.	X			CMCCT CSC CAA
			CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.	X			CMCCT CSC
b c e h	B2.8. Pirámide alimentaria. B2.9. Alimentos diarios necesarios. B2.10. Análise de costumes na alimentación diaria.	B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	CNB2.3.1. Identifica os alimentos diarios necesarios aplica o menú semanal de merendas na escola.	X			CMCCT
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS							
g e l	B3.1. Diferenzas entre seres vivos e inertes. B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno.	B3.1. Identificar as principais características e comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio , tendo en conta o seu contorno.	CNB3.1.1. Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.		X		CMCCT CCL
			CNB3.1.2.Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes.		X		CMCT CCL

b c e h i j	B3.3. Observación dun animal ou dunha planta no seu medio natural ou reproducindo o medio na aula, empregando diferentes soportes: orais, escritos, gráficos, informáticos, fotográficos... B3.4. Rexistro elemental da observación e do	B3.2. Observar e rexistrar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes soportes.	CNB3.2.1. Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto.		X			CMCCT CCL CSC
l m o	contraste de datos entre os compañeiros/as. B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos. B3.6. Respecto polos seres vivos do contorno.							
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA								
a b e g h	B4.1.Recoñecemento da presenza da auga e do aire no medio físico. ♣ B4.2. Uso responsable da auga e valoración da importancia do aire limpo para a vida. ♣ B4.3. Tarefas de redución, reutilización e reciclaxe na escola e no seu contorno próximo.	B4.1. Identificar e describir a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida, e tomar conciencia da necesidade do seu uso responsable.	CNB4.1.1.Valora e aplica usos responsables da auga na escola. CNB4.1.2. Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.	X	X	X		CMCCT CSC CCL
b g h	B4.4. Observación dos efectos da aplicación dunha forza. B4.5 Realización de experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	B4.2. Realizar experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	CNB4.2.1 Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián. CNB4.2.2 Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.			X		CMCCT CAA CSIEE
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS								
a b c d e m	B5.1. Observación e clasificación de aparellos e máquinas sinxelas do contorno identificando a súa utilidade evitando estereotipos sexistas. B5.2. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos simples domésticos e escolares, das partes que os compoñen e da enerxía que necesitan para funcionar. B5.3. Prevención de riscos no emprego de máquinas e aparellos de uso cotián.	B5.1.Observar,manexar e clasificar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares identificando a súa utilidade, as partes que os compoñen e a enerxía que empregan.	CNB5.1.1.Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá. CNB5.1.2. Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas. CNB5.1.3. Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas.			X		CMCCT CSC
a b h i	B5.4. Identificación dos compoñentes básicos dun ordenador. B5.5 Coidado dos recursos informáticos.	B5.2. Empregar o ordenador identificando os compoñentes básicos e coidando o seu uso.	CNB5.2.1. Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso. CNB5.2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	X	X	X		CMCCT CD CCL
				X	X	X		CMCCT CD

MÍNIMOS ESIXIBLES

ÁREA: CIENCIAS NATURAIS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR	COMPETENCIAS BÁSICAS
BLOQUE 1.INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA	-B.1.1.Iniciarse na actividade científica a través de proxectos: buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	-CNB1.1.1.Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	- CAA - CMCCT - CSIEE
	-B.1.2.Traballar de forma cooperativa , respectando os compañeiros/-as , o material e as normas de convivencia.	-CNB1.2.1.Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/-as , o material e as normas de convivencia.	- CAA - CMCCT - CSC - CSIEE
BLOQUE 2.O SER HUMANO E A SAÚDE	-B.2.1.Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	-CNB2.1.1.Identifica e describe as partes do corpo humano e compara co doutros seres vivos.	- CMCCT - CCL - CSC
		-CNB.2.1.2.Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.	- CMCCT
	-B.2.2.Relacionar os hábitos de alimentación , hixiene, exercicio físico e descanso coa saúde e coa enfermidade.	-CNB2.2.2.Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.	- CMCCT - CSC
BLOQUE 3.OS SERES VIVOS	-B3.1.Identificar as principais características e comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno.	-CNB.3.1.1.Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.	- CMCCT - CCL
		-CNB.3.1.2.Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes.	- CMCT - CCL
BLOQUE 4.MATERIA E ENERXÍA	-B.4.1.Identificar e describir a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida, e tomar conciencia da necesidade do seu uso responsable.	-CNB4.1.1.Valora e aplica usos responsables da auga na escola.	- CMCCT - CSC - CCL
		-CNB.4.1.2.Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.	- CMCT - CSC - CSIEE
	-B.4.2.Realizar experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e	-CNB.4.2.1.Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.	- CMCT - CAA - CSIEE

	movimentos cotiáns.		
BLOQUE 5.A TECNOLOXÍA , OBXECTOS E MÁQUINAS	-B.5.1.Observar,manexar e clasificar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares identificando a sá utilidade, as partes que os compoñen e a enerxía que empregan.	-CNB.5.1.1.Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.	- CMCCT - CSC
		-CNB.5.1.2.Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social , evitando estereotipos sexistas.	- CMCCT - CSC
	-B.5.2.Empregar o ordenador identificando os compoñentes básicos e coidando o seu uso.	-CNB.5.2.1.Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.	- CMCCT - CS - CCL

Área de educación artística(educación plástica)

AREA	ED.ARTÍSTICA(plástica)		CURSO	1Tr	2Tr	3Tr	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe				Competencias clave
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL							
j e	B1.1.Exploración sensorial de elementos presentes no contorno natural (plantas, árbores, minerais, animais, auga etc.). B1.2. Observación de elementos plásticos do entorno artificial (edificios, mobiliario urbano, luminosos, sinais etc.).	B1.1.Identificar as diferentes materiais e formas de expresión plástica.	EPB1.1.1. Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	X	X	X	CCEC CCL
e j	B1.3. Observación comentario da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos. B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística. B1.5. Descrición de imaxes presentes no contexto. B1.6. Exploración dos elementos plásticos nas imaxes (ilustracións, fotografías, cromos, carteis, logos etc.).	B1.2. Describir oralmente e de forma sinxela diferentes formas de expresión artística.	EPB1.2.1. Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas. EPB1.2.2. Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno.	X	X	X	CCL CCEC CCL CCEC
j e	B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas.	B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas.	EPB1.3.1. Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades.	X	X	X	CCL CCEC

			EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades	X	X	X	CCEC
	B1.8. Descrición verbal de sensacións e observacións.		que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.				
j e	B1.9. Exploración de distancias, percorridos e situacións de obxectos e persoas en relación co espazo. B1.10. Observación de diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos, maquetas, mapas etc.).	B1.4. Identificar, describir e representar o entorno natural e o entorno artificial.	EPB1.4.1. Identifica diferentes formas de representación do espazo.	X	X	X	CCL CCEC
			EPB1.4.2. Representa de diferentes maneiras o espazo.	X	X	X	CCEC
j	B1.11. Experimentación con ferramentas nas actividades plásticas e con diversos soportes	B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa correspondente destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pegamentos etc.).	EPB1.5.1. Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc.	X	X	X	CCEC CAA
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA							
j b	B2.1. Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes.	B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.1.1. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores.	X	X	X	CCEC CAA
			EPB2.1.2. Realiza correctamente mesturas de cores primarias.	X	X	X	CCEC CAA
			EPB2.1.3. Clasifica e ordena as cores primarias (maxenta, cian e amarelo) e secundarias (verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e utilízalas con sentido nas súas obras.	X	X	X	CCEC CAA
			EPB2.1.4. Coñece a simboloxía das cores frías e cálidas, e aplica estes coñecementos para transmitir diferentes sensacións nas composicións plásticas que realiza.	X	X	X	CCEC CAA
J b	B2.2. Indagación sobre as posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do entorno próximo.	B2.2. Identificar o entorno próximo e o imaxinario, explicándoo con linguaxe plástica adecuada ás súas características.	EPB2.2.1. Utiliza o punto, a liña e o plano ao representar o entorno próximo e o imaxinario.	X	X	X	CCEC
			EPB2.2.2. Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.	X	X	X	CCEC CSC
j b	B2.3. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, encartados, ilustracións etc. B2.4. Manipulación e transformación de obxectos para o seu uso noutras actividades escolares.	B2.3. Realizar composicións bidimensionais e tridimensionais segundo un desexo de expresión, coas técnicas aprendidas.	EPB2.3.1. Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.		X	X	
			EP2.3.2. Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal con limpeza e precisión.	X	X	X	
j g	B2.5. Experimentación con tipos de liñas (curva, recta, quebrada etc.). B2.6. Exploración das liñas que delimitan contornos e do espazo que delimita a forma aberta, pechada, plana e en volume.	B2.4. Utilizar nas súas representacións distintos tipos de liñas (curva, quebrada, recta etc.) e formas xeométricas.	EP2.4.1. Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.	X	X	X	CCEC CAA
			EP2.4.2. Emprega ferramentas básicas do debuxo (regla e escuadro) para realizar diferentes formas xeométricas.	X	X	X	CCEC CAA
			EP2.4.3. Manexa a cuadrícula para respectar as proporcións das formas.		X	X	CCEC CAA
j	B2.7. Exploración visual e táctil da figura	B2.5. Recoñecer as partes principais da figura humana.	EP2.5.1. Debuxa a figura humana e diferencia as principais	X	X	X	CCEC

h	humana.		partes.				CMCCT
j i	B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.	B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais.	EP2.6.1. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	X	X	X	CCEC
			EP2.6.2. Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.	X	X	X	CCEC CD
a j	B2.9. Interese por usar axeitadamente e de maneira progresiva os instrumentos, os materiais e os espazos. B2.10. Satisfacción coa manipulación e a exploración dos materiais.	B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos.	EP2.7.1. Coida o material e respecta as normas preestablecidas.	X	X	X	CSC
a j c	B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da produción artística. B2.12. Respecto polas contribucións dos compañeiros e das compañeiras, e disposición para resolver as diferenzas.	B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo.	EP2.8.1. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.	X	X	X	CSC

MÍNIMOS ESIXIBLES

ÁREA: ED.ARTÍSTICA(PLÁSTICA)	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR	COMPETENCIAS BÁSICAS
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL	B.1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas.	EPB1.3.1. Realiza debuxos e coloreas con diferentes tonalidades.	- CCL - CCEC
		EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.	- CCEC
	B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa correspondente destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pegamentos, etc).	EPB1.5.1. Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado, etc.	- CCEC - CAA
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA	B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situación valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.1.2. Realiza correctamente mesturas de cores primarias.	- CCEC - CAA
	B2.2. Identificar o entorno próximo e o imaxinario,	EPB2.2.2. Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e	- CCEC - CSC

	explicándoo con linguaxe plástica adecuada ás súas características.	social.	
	B2.5.Recoñecer as partes principais da figura humana.	EP2.5.1.Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.	- CCEC - CMCCT
	B2.7.Coidar , respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos.	EP2.7.1.Coida o material e respecta as normas preestablecidas.	- CSC

Área de valores

AREA	VALORES		CURSO	1Tr	2Tr	3Tr	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe				Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA							
m	B1.1. O autoconecemento. A autopercepción. A imaxe dun mesmo/a. As calidades persoais. A percepción das emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional.	B1.1.Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a en base ás autopercepcións e autodescripción de calidades.	VSCB1.1.1.Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	X	X	X	CSC CCL
a m	B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento-emoción. B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva.	B1.2..Estruturar un pensamento efectivo empregando as mocións de forma positiva.	VSCB1.2.1. Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.	X	X	X	CSC CSIEE
			VSCB1.2.2. Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	X	X	X	CSIEE CAA
			VSCB1.2.3. Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións.	X	X	X	CCL CSIEE
			VSCB1.2.4. Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	X	X	X	CCL CSC
B	B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	X	X	X	CSC CSIEE
			VSCB1.3.2. Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	X	X	X	CSC CAA
b m	B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	X	X	X	CSC CSIEE
			VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a	X	X	X	CSC

	meditada. Tolerancia á frustración.		colaboración.				CSIEE
a c	B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.5.1.Participa con interese na resolución de problemas escolares.	X	X	X	CSIEE CSC
			VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia.	X	X	X	CSC CCL
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS							
m	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1.Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verba	VSCB2.1.1.Expresar con claridade sentimentos e emocións.	X	X	X	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.1.2.Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións.	X	X	X	CAA CSIEE
			VSCB2.1.3. Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	X	X	X	CCL CSC
m e	B2.2. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.2. Empregar a aserción.	VSCB2.2.1. Emprega a linguaxe positiva.	X	X	X	CCL CSC
c m	B2.3. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.3. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	X	X	X	CSC
a	B2.4. O respecto, a tolerancia e a valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. B2.5. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.	B2.4. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de ser e actuar.	X	X	X	CSC CSIEE
			VSC2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras , resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	X	X	X	CSC CSIEE
c m	B2.6. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.	B2.5. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.5.1.Forma parte activa das dinámicas do grupo.	X	X	X	CSC CSIEE
			VSCB2.5.2 Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	X	X	X	CSC CSIEE
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS							
b m	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas.	B3.1.Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos	VSCB3.1.1.Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.	X	X	X	CSC CSIEE
			VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.	X	X	X	CSC CSIEE

	B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.						
b	B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos. B3.4. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias	VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe	X	X	X	CAA CSIEE CSC
			VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	X	X	X	CSC
a	B3.5. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais	VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas da aula.	X	X	X	CCL CSC
			VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.	X	X	X	CSC CSIEE
			VSCB3.3.3 Participa na elaboración das normas da aula.	X	X	X	CCL CSC CSIEE
			VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar	X	X	X	CSC
c	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	X	X	X	CSC CSIEE
			VSCB3.4.2. Escoita as razóns das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente	X	X	X	CCL CSIEE CSC
			VSCB3.4.3. Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito.	X	X	X	CSC CSIEE
			VSCB3.4.4. Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.	X	X	X	CSC CCL
a	B3.7. Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivenda e xogo. Igualdade de dereitos dos nenos e nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	VSCB3.5.1. Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas	X	X	X	CSC CCAC
			VSCB3.5.2. Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar	X	X	X	CSC CL CSIEE
			VSCB3.5.3. Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	X	X	X	CSC
d m	B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	X	X	X	CSC CCL
			VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades	X	X	X	CSC

	igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.		independentemente do seu sexo				CSIEE
c k	B3.9. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.	B3.7. Tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	VSCB3.7.1. Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos.	X	X	X	CSIEE
	B3.10. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade.		VSCB3.7.2.Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	X	X	X	CCL CSIEE
			VSCB3.7.3.Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes.	X	X	X	CCL CSC

MÍNIMOS ESIXIBLES

ÁREA: VALORES	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR	COMPETENCIAS BÁSICAS
BLOQUE 1.A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	B1.1.Crear unha imaxe positiva dun mesmo/-a en base ás auto percepcións e autodescrición de calidades.	VSCB1.1.1.Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	- CSC - CCL
	B1.2.Estruturar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.3.Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións.	- CCL - CSIEE
	B1.3.Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1.Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	- CSC - CSIEE
	B1.4.Adquirir capacidades para tomar decisións , manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos antes os problemas.	VSCB1.4.2.Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.	- CSC - CSIEE
	B1.5.Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.5.1.Participa con interese na resolución de problemas escolares	- CSIEE - CSC
BLOQUE 2.A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS	B2.1.Expresar opinións, sentimentos e emocións,	VSCB2.1.1.Expresar con claridade sentimentos e emocións.	- CCL - CSC

RELACIÓNS INTERPERSOAIS	empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.		- CSIEE
	B2.3.Estabelecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.3.1.Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	- CSC
	B2.5.Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.5.2.Estabelece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	- CSC - CSIEE
BLOQUE 3.A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	B3.2.Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.1.Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	- CAA - CSIEE - CSC
	B3.3.Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.2.Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.	- CSC - CSIEE
		VSCB3.3.4.Respecta as normas do centro escolar.	- CSC
	B3.4.Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1.Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	- CSC - CSIEE
		VSCB3.4.4.Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións , tendo en conta os sentimentos básicos das partes.	- CSC - CCL
	B3.5.Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal , a necesidade de preservar os dereitos á alimentación , á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	VSCB3.5.1.Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas.	- CSC - CCAC
		VSCB3.5.3.Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	- CSC
	B3.7. Tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	VSCB3.7.1.Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos.	- CSIEE

METODOLOXÍA

ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS

a) Dende a perspectiva epistemolóxica das diferentes áreas de coñecemento:

- Non todos coñecemos igual en diferentes momentos
- En cada momento hai influencias sobre o coñecemento que proveñen de experiencias previas
- O coñecemento é resultado de experiencias previas e prácticas , construtivo-significativo.
- Calquera coñecemento pode ter diferentes aportacións , ensinar supón enriquecer con novos esquemas
- A ensinanza debe buscar enriquecer a través de diferentes soportes e os coñecementos aportados por cada un.

b) Dende a perspectiva psicolóxica:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado.
- Asegurar aprendizaxes construtivos e significativos.
- Favorecer o aprendizaxe autónomo.
- Potenciar a actividade.

c) Dende a perspectiva pedagóxica:

- Partir da avaliación inicial, específica e global.
- Motivar adecuadamente creando situacións que conecten cos seus intereses e experiencias persoais
- Analizar os esquemas previos de coñecemento , asegurando que contan cos requisitos básicos para afrontar o novo coñecemento

- Fomentar o desenvolvemento da zona de desenvolvemento potencial adquirido.

d) Dende a perspectiva sociolóxica:

-Partir do diagnóstico inicial das relacións sociais que se dan no aula.

-Formar grupos onde se favorezan as relacións humanas , desenvolvendo a capacidade de cooperación.

-Vitalizar os grupos con experiencias enriquecedoras.

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

- ✓ Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado nos seus distintos aspectos, para construír favorecendo outras aprendizaxes que favorezan e melloran dito nivel de desenvolvemento (significatividade).
- ✓ Estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e competencias básicas e específicas por medio do traballo por áreas.
- ✓ Priorizar a comprensión dos contidos fronte á aprendizaxe mecánica.
- ✓ Propiciar oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos, para que o/-a alumno/-a comprobe o interese e utilidade do aprendido (actividade/experimentación).
- ✓ Fomentar a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que aprendeu, para que poida analizar o seu progreso.
- ✓ Utilizar metodoloxía activa para integrar aos alumnos/-as na dinámica xeral da aula e no deseño/desenvolvemento do proceso de ensino/aprendizaxe (participación).
- ✓ Fomentar a autonomía das aprendizaxes.
- ✓ Motivación.
- ✓ Personalización.
- ✓ Inclusión.

- ✓ Utilizar diferentes linguaxes: manipulativa-vivencial, figurativa-icónica, simbólica-gráfica...comunicativa.
- ✓ Funcionalidade.
- ✓ Globalización e interdisciplinariedade.
- ✓ Avaliación formativa.
- ✓ Utilización dunha linguaxe sinxela, clara, estruturada.
- ✓ Gradación de actividades.
- ✓ Aprendizaxe cooperativa.
- ✓ Relacións co entorno próximo.
- ✓ Atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.
- ✓ Dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave.
- ✓ Desenvolvemento que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

Estes principios deben facilitar:

- a) A conexión do nivel de desenvolvemento actual e potencial, atendendo á diversidade.
- b) A comunicación a través do diálogo e apertura a formas de pensar.
- c) Clima afectivo, con vivencias baseado no respecto mutuo.
- d) Progreso do xeral ao particular de forma cíclica.
- e) Adaptación da acción educativa ás diferenzas persoais.
- f) Practicar a aprendizaxe grupal.

- g) A organización de contidos cunha harmonía entre metas e medios.
- h) Actividade constante do alumno como ferramenta da aprendizaxe autorregulada.
- i) Flexibilidade dos diferentes aspectos de aprendizaxe como na organización de tempo e espazo.
- l) A aprendizaxe construtivo-significativa.
- m) O xogo como elemento motivador para a construción da moralidade e autonomía.
- n) A creatividade dos alumnos como forma motivadora e enriquecedora.
- ñ) O tránsito de formación de conceptos e actitudes que culmine en valores.
- o) Contacto escola-familia.

MODELOS METODOLÓXICOS

- ✓ Modelo discursivo/expositivo
- ✓ Modelo experiencial
- ✓ Talleres
- ✓ Aprendizaxe cooperativo
- ✓ Traballo por tarefas
- ✓ Traballo por proxectos
- ✓ Outros

ORGANIZACIÓN DO TEMPO/ESPAZO

Para deseñar un grupo de actividades teremos que ter en conta:

- Alternar actividades colectivas con individuais ou de grupos.
- Compaxinar actividades que exixen escoita e atención con manipulación.
- Intercalar os períodos de actividade libre con dirixida.
- Respetar os intereses do alumnado en canto ás actividades e a súa organización.

Seguindo as anteriores consideracións, poderemos realizar as seguintes actividades e agrupamentos:

- Actividades de gran grupo titoría: debate, diálogo, caixa de suxestións...
- Actividades de gran grupo: representacións, talleres..
- Actividades de grupos heteroxéneos: actividades libres, traballos, proxectos, xogos didácticos, ...
- Actividades de grupo homoxéneos: investigación ...
- Actividades individuais: lectura de textos, actividades específicas de aprendizaxe...
- Distribución por parellas, interclase...

RECURSOS

a) Recursos materiais/organizativos:

- Aula ordinaria
- Aula de informática

- Biblioteca
- Aula de música.
- Gimnasio
- Patio
- Matemáticas: ábaco, reloxo, regletas, figuras xeométricas, tangram,...
- Lengua/lingua: lotos fonéticos ,láminas ,letras...
- Cc.Naturais/cc.sociais: láminas, materiais experimentos

b) Recursos humanos:

- Mestra Titora.
- Audición e linguaxe
- Mestra de Pedagogía Terapéutica.
- Mestra especialista de Inglés.
- Mestre especialista de Educación Física.
- Mestre especialista de Música.
- Orientador centro.
- Equipo directivo.
- Comunidade educativa

c) Recursos impresos e funcionais para o alumnado:

- Libro de texto:
 - Lengua:editorial Santillana
 - Matemáticas:editorial Santillana

- Ciencias Naturais:editorial Santillana

d) Material funxible.

- Folios, cartolinas, xornal, revista .
- Libretas, libros de consulta, fichas
- Lapis, ceras de cores, gomas, pinturas ,etc.
- Tesoiras, pegamento, colas, etc.
- Material reciclaxe
- Os libros de 2º educación primaria son funxibles.

e) Soporte técnico

- Material audiovisual: pizarra dixital, vídeo, imaxes,1 tablet/aula; aula virtual, páxina web, recursos internet/CDs...
- Informático: ordenadores da aula de informática

TEMPORALIZACIÓN

MATERIA	UNIDADES DIDÁCTICAS	1ºTRIMESTRE	2ºTRIMESTRE	3ºTRIMESTRE
Matemáticas	12 unidades didácticas	Avaliación inicial, repaso. Unidades didácticas: tema 1, tema 2, tema 3, tema 4, tema 5	Unidades didácticas: tema 6, tema 7, tema 8, tema 9	Unidades didácticas: tema 10 , tema 11, tema 12
Lengua castellana	12 unidades didácticas	Avaliación inicial Unidades didácticas: tema 1,tema 2,tema 3,tema 4, tema 5	Unidades didácticas: tema 6, tema 7, tema 8, tema 9	Unidades didácticas: tema 10 , tema 11, tema 12
Lingua galega	12 unidades didácticas	Avaliación inicial Unidades didácticas: tema 1,tema 2,tema 3,tema 4, tema 5	Unidades didácticas: tema 6, tema 7, tema 8, tema 9	Unidades didácticas: tema 10 , tema 11, tema 12
Ciencias sociais	6 unidades didácticas	Avaliación inicial Unidades didácticas: tema1,tema2	Unidades didácticas: tema 3, tema 4	Unidades didácticas: tema 5, tema 6
Ciencias naturais	6 unidades didácticas	Avaliación inicial Unidades didácticas: tema 1, tema 2	Unidades didácticas: tema 4, tema 5 ,	Unidades didácticas: tema 7, tema 8, tema 9
Educación artística(plástica)	3 unidades didácticas	Avaliación inicial Unidades didácticas: tema1	Unidades didácticas: tema 2	Unidades didácticas: tema 3
Valores	3 unidades didácticas	Avaliación inicial Unidade didáctica: tema 1	Unidade didáctica: tema 2	Unidade didáctica: tema 3

ÁREAS	HORAS:2ºEDUCACIÓN PRIMARIA
<i>Lingua galega</i>	4
<i>Lingua castelá</i>	4
<i>Matemáticas</i>	5
<i>Ciencias sociais</i>	2
<i>Ciencias naturais</i>	2

<i>Linguas estranxeira, inglés</i>	2
<i>Educación artística</i>	2
<i>Educación física</i>	2
<i>Relixión/Valores sociais e cívicos</i>	2

AVALIACIÓN INICIAL

A avaliación inicial e todo o proceso de avaliación (de diagnóstico, formativo e sumativo) convértese nun proceso continuo onde a avaliación é unha ferramenta e unha actividade máis da aula, integrada no resto de procesos e onde se mesturan os distintos tipos de avaliación, xa que constantemente se están a tomar decisións de actuación en relación ao desenvolvemento e aprendizaxes de cada neno/-a e actividades de aula, actuais ou previstas, incidindo os seus resultados nesa toma de decisións constante e referencia para programación de aula.

Ao comezo do curso realízase unha avaliación inicial, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave, tendo en conta os informes individualizados do curso anterior, as necesidades atopadas ,entrevistas familia/profesorado, sociograma. Facilitará a toma de decisións relativas ao currículo e para a súa adecuación ás características e coñecementos do alumno/-a.

Un dos instrumentos serán probas específicas escritas individuais . Para iso explicaranse pautas, en silencio e favorecendo a concentración. Diseñaranse diferentes probas para avaliar: comprensión/expresión , cálculo, números, lóxico-matemática, procesos cognitivos e perceptivos, lateralidade, orientación e estruturación espacial, estilo de aprendizaxe, relación social , escritura, lectura, ditado, vocabulario...

Estas **probas específicas** son instrumentos:

- **cualitativos**: observación directa e sistemática (xogos, diálogo, fichas, comportamento...), análise de producións, observación de logros, entrevistas, avaliación curso anterior...
- **cuantitativos**: probas orais e escritas .

No caso de incorporación tardía ao grupo, faránselle estas probas, modificadas nalgún caso segundo necesidades e igualdade de condicións que os demais. Como consecuencia do resultado da avaliación inicial adoptaranse as medidas pertinentes de apoio e recuperación para os alumnos/-as. Esta avaliación é un punto de partida, os resultados non son una nota para cualificar ao alumno , senón que servirán como instrumento de diagnóstico para unha posterior intervención.

Os **obxectivos** son :

- Detectar as características do alumnado ao comezar .
- Saber que alumnos teñen dificultades de aprendizaxe dende o principio de curso e cales son as súas carencias.
- Informar ás familias sobre a situación inicial dos seus fillos para implicalas no proceso educativo.

Estas probas recollerán información sobre os estándares de aprendizaxe e os seus resultados individuais servirán para establecer decisións de carácter xeral tanto en metodoloxía empregada, como uso de espazos, tempos e actividades de aula en relación a itinerario persoal de aprendizaxe de cada neno/-a. Recollerase a avaliación inicial nos distintos documentos e programas. Trasladarase de xeito individualizado información do alumnado.

Tamén haberá unha avaliación inicial permanente antes de cada proposta didáctica. O importante é ver en cada momento a situación do neno/-a respecto ó seu proceso de aprendizaxe para facilitalo respectando os seus ritmos, as súas capacidades e o desenvolvemento das súas intelixencias e competencias e este proceso terá consecuencias nas decisións que tomaremos sobre o neno/-a , como na actividade que se estea propoñendo ou realizando en cada momento para adaptala ás súas capacidades.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

A cualificación da avaliación inicial será en relación aos estándares de aprendizaxe. A información facilitada ás familias será simplemente en relación a aspectos a mellorar ou acadar as competencias e coñecementos.

Desenvolver unha programación didáctica aberta, flexible e adaptada á realidade de cada momento, con propostas metodolóxicas activas e participativas, e baseada en competencias, require de ferramentas que permitan observar a evolución do alumnado nos seus logros educativos e poder sinalar que saberes e faceres teñen lugar e cales son necesarios introducir en cada momento para completar o currículo académico do noso alumnado, así como para poder cualificar o seu nivel de desenvolvemento, tendo presente que o obxecto da avaliación será:

- + valorar o nivel de progreso acadado polo alumnado en: desenvolvemento das competencias básicas e grao de dominio dos coñecementos adquiridos.
- + establecer pautas e criterios para: a mellora do ensino, a concreción e desenvolvemento dos currículos e a atención á diversidade. Polo que a evolución dos progresos do alumno deberá ter un carácter continuo, global e formativo tendo en conta a situación inicial do alumnado e atendendo á diversidade de capacidades, actitudes, ritmos e estilos de aprendizaxe. como a autoavaliación polo seu valor formativo.

Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa nas avaliacións continua e final das disciplinas serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliábeis. Estableceranse as medidas máis axeitadas para que as condicións de realización das avaliacións, se adapten ás necesidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

A **avaliación das competencias clave** está integrada na avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado, na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, as destrezas, as actitudes e os valores para dar resposta ás situacións expostas, dotar de funcionalidade as aprendizaxes e aplicar o que se aprende desde unha formulación integradora. Na valoración do desenvolvemento das competencias do alumnado teranse en consideración os estándares de aprendizaxe das diferentes áreas que se relacionan cunha mesma competencia, os cales conforman o perfil desa competencia.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

➤ ÁREAS: LENGUA, LINGUA, MATEMÁTICAS, CC. SOCIAIS, CC. NATURAIS:

AVALIACIÓN	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE CORRECCIÓN
<i>Grao de consecución dos criterios de avaliación establecidos na programación (terase en conta contidos e competencias básicas)</i>	60%	<ul style="list-style-type: none"> - Probas orais e/ou escritas, gráficas. - Observación sistemática - Análise das producións dos alumnos - Fichas de seguimento - Rúbricas - Portfolio... 	<p>Nas probas escritas asígnase puntuación a cada apartado.</p> <p>Nas probas orais empregaranse rúbricas cos indicadores.</p>
<i>Interese/esforzo (participación nas actividades de clase, actitude cara as tarefas, perseverancia no traballo diario)</i>	20%	<ul style="list-style-type: none"> - Diario de clase - Rexistros anecdóticos - Cuestionarios abertos, pechados e mixtos, listas de control. - Observación directa 	Cada tarefa , segundo escrita ou oral , con indicadores.
		<ul style="list-style-type: none"> - Cadernos de aula - Actividades desenvolvidas na aula. - ... 	
<i>Hábitos (traballo persoal: autonomía, atención, orde e limpeza , ritmo de traballo , traballo en grupo , cumprimento de normas: conduta persoal , relacións interpersoais).</i>	20%	<ul style="list-style-type: none"> - Observación directa - Cadernos de aula - Actividades - Diario de aula - Rexistro anecdótico - ... 	

➤ ÁREAS EDUCACIÓN ARTÍSTICA(PLÁSTICA):

AVALIACIÓN	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Aptitud :50%	Creatividade: 30% Calidade: 10% Presentación: 10%	<ul style="list-style-type: none"> - Observación sistemática - Análise das producións dos alumnos - Rúbricas. - ...
Actitud :50%	-Actividades realizadas: 30% -Interese,esforzo,comportamento:20%	<ul style="list-style-type: none"> - Diario de clase - Rexistros anecdotarios - Análise producións - Observación - Actividades desenvolvidas na aula. - ...

➤ ÁREA DE VALORES:

AVALIACIÓN	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
<p>Grao de consecución dos criterios de avaliación establecidos na programación (terase en conta contidos e competencias básicas)</p>	<p>40%</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Observación sistemática - Análise das producións dos alumnos - Fichas de seguimento - Rúbricas. - Debates - Entrevistas - ...
<p>Interese/esforzo (participación nas actividades de clase, actitude cara as tarefas, perseverancia no traballo diario)</p>	<p>30%</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diario de clase - Rexistros anecdóticos - Cuestionarios abertos, pechados e mixtos, listas de control. - Observación directa - Cadernos de aula - Actividades desenvolvidas na aula. - ...
<p>Hábitos (traballo persoal: autonomía, atención, orde e limpeza , ritmo de traballo , traballo en grupo , cumprimento de normas: conduta persoal , relacións interpersoais).</p>	<p>30%</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Observación directa - Cadernos de aula - Actividades - Diario de aula - Rexistro anecdótico - ...

PROCEMENTOS DE AVALIACIÓN:

- ✓ Observación directa o traballo diario
- ✓ Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación
- ✓ Valoración cuantitativa do avance individual/colectivo
- ✓ Valoración cualitativa do avance individual/colectivo
- ✓ Outros

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN:

- Rúbricas
- Portfolio
- Rexistro anecdotario
- Probas de avaliación
- Observación directa: condutas (xogos, debates, saídas,...), exposición oral, debates para resolución de problemas...
- Entrevista (individual/grupal)
- Conversa → Revisión das producións dos/-as alumnos/-as
- Autoavaliación
- Titorías con pais
- Análise do traballo diario

- Diario de aula
- Escalas de observación
- ...

RESULTADOS

Os resultados da avaliación expresaranse nos termos de Insuficiente (IN) para as cualificacións negativas, Suficiente (SU), Ben (BE), Notable (NT) ou Sobresaliente (SB) para as cualificacións positivas. A estes termos achegaráselles unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias:

- Insuficiente: 1, 2, 3 ou 4.
- Suficiente: 5.
- Ben: 6.
- Notable: 7 ou 8.
- Sobresaliente: 9 ou 10.
- Os resultados da avaliación das competencias clave reflectiranse na acta de avaliación final de cada curso, expresándose nos termos de «Insuficiente (IN)», para as cualificacións negativas, e «Suficiente (SU)», «Ben (BE)», «Notable (NT)» ou «Sobresaliente (SB)», para as cualificacións positivas.
- A nota de educación artística é a media aritmética de música e plástica.

Cualificación de alumnos/-as con faltas de asistencia:

Nos casos dos alumnos con faltas de asistencia ocasionais manteranse os criterios xerais detallados arriba. Nos casos dos alumnos absentismo , con faltas de asistencia intermitentes pero constantes, cualificaranse todas as áreas con insuficientes se esas faltas superan o 25% dos días lectivos do trimestre. No caso dos alumnos que , por diferentes causas , auséntanse do centro por longas tempadas, cualificaranse todas as áreas con insuficiente se a súa ausencia supera o 40% dos días lectivos do trimestre .

En calquera caso, se o alumno se atopa no centro no momento de fixar as cualificacións, poderá realizar unha proba para demostrar que conseguiu os obxectivos programados para o trimestre e que conseguiu as competencias correspondentes.

PROMOCIÓN

-O alumno ou a alumna accederá ao curso seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado polos centros docentes de acordo co que estableza a consellería competente en materia educativa. A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.(O. 25 xaneiro 2022).

-O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

-O alumnado que promocióne de curso con algunha área con cualificación negativa deberá seguir un plan específico de recuperación.

-Non se promociona con::

- ✚ dúas materias suspensas de lingua, lingua ou matemáticas
- ✚ tres materias suspensas.

AVALIACIÓN DO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO

-A avaliación do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo tomará como referente os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe fixados con carácter xeral, establecendo, para o alumnado que o requira, a adaptación das condicións de realización da avaliación, de forma que se garanta a obtención da información referente á aprendizaxe.

-Cando o alumnado teña autorizada unha adaptación curricular, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe serán os establecidos na dita adaptación.

DESEÑO E ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN

Realizarase unha avaliación continua para ver a evolución dos contidos e competencias nas avaliacións pendentas e aquelas actividades de recuperación a preparar a fin de que se acaden os obxectivos. No contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou dunha alumna non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo. Haberá actividades de reforzo e ampliación para o alumnado con necesidades educativas(específicas de apoio educativo).

No caso do alumnado que non flexibiliza, recibe un plan de apoio centrado en actividades de recuperación, utilizando fichas de reforzo e con metodoloxía adaptada, apoio na aula, adaptando tempos de traballo .

Vaise partir do principio de individualización do ensino. Empregarase unha metodoloxía que permita diferentes ritmos de aprendizaxe. Aprendizaxe significativo .

- Pautas e orientacións ás familias.
- Contacto con orientación, tanto xefe departamento coma profesorado de apoio para desenvolver as habilidades adecuadas a

través de actividades para acadar obxectivos educativos.

- Tarefas de reforzo específicas/xerais para fomentar hábitos de estudo na casa e consolidar aprendizaxes.

ACTIVIDADES DE REFORZO E RECUPERACIÓN

Para apoiar ao alumnado que non acada as competencias básicas ou presenta dificultades puntuais de aprendizaxe: reforzo de áreas instrumentais básicas, reforzo e recuperación de aprendizaxes non adquiridas, plans específicos para alumnado que non promocióne de curso.

A través de: actividades en ficha, actividades de xogo, con pizarra dixital, organización, ordenador...a fin de acadar os obxectivos propostos no curso escolar. Tarefas propostas en colaboración co departamento de orientación nas necesidades educativas atopadas. Tendo en conta diferentes espazos e tempos adecuados ao alumnado. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

Actuacións:

-Co alumnado:

- Actividades de ampliación/reforzo nas áreas instrumentais básicas.
- Mellorar técnicas e hábitos de estudo.
- Habilidades sociais.
- Mellorar mecánica e comprensión lectora.
- Estratexias motivación do alumno/-a.
- Estratexias mellora cálculo e resolución de problemas.
- Acadar adecuada lectoescritura.

-Coa familia:

- Importancia das tarefas escolares na casa
- Estimulación lectura, axuda estudos

- *Medidas metodolóxicas:*

- Adecuación de obxectivos: priorizar, variar temporalización...
- Organización de contidos
- Aprendizaxe cooperativo e individualizado
- Fomento participación alumnado
- Cambios na secuenciación das aprendizaxes.
- Combinar diferentes tipos de actividades
- Elaboración de materiais
- Ensino titorado
- Adaptación do ritmo de aprendizaxe, flexibilizar tempos
- Reforzar o relativo a valores e determinadas capacidades de tipo afectivo.
- ...

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

*A atención á diversidade témola en conta sempre partindo do que a lei establece , **Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.*** A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todo el e máis unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de

diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar. Os mecanismos de reforzo, poderán ser tanto organizativos como curriculares.

Alumnado con necesidades específicas de apoio educativo

Para que o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo que requira unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar necesidades educativas especiais, dificultades específicas de aprendizaxe, trastorno por déficit de atención e hiperactividade (TDAH), altas capacidades intelectuais, por se incorporar tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar poida alcanzar o máximo desenvolvemento das súas capacidades persoais e os obxectivos e as competencias da etapa, estableceranse as medidas curriculares e organizativas oportunas que aseguren o seu progreso axeitado, de conformidade co disposto nos artigos 71 a 79 bis da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio.

Entre as medidas indicadas na epígrafe anterior considéranse as que garantan que as condicións de realización das avaliacións se adapten ás necesidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo. A escolarización do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo rexerase polos principios de normalización e inclusión e asegurará a súa non-discriminación e a igualdade efectiva no acceso e permanencia no sistema educativo.

Sen prexuízo da permanencia durante un curso máis na etapa, prevista no artigo 20.2 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, a escolarización do alumnado con necesidades educativas especiais na etapa de educación primaria nos centros docentes ordinarios poderá prolongarse un ano máis, sempre que iso favoreza a súa integración socioeducativa.

A escolarización do alumnado con altas capacidades intelectuais, identificado como tal segundo o procedemento e nos termos que estableza a consellería competente en materia de educación, flexibilizarase nos termos que determine a normativa vixente. Esta flexibilización poderá incluír tanto a impartición de contidos e a adquisición de competencias propias de cursos superiores como a ampliación de contidos e competencias do curso corrente, así como outras medidas. Os plans de actuación, así como os programas de enriquecemento curricular adecuados ás necesidades do alumnado con altas capacidades intelectuais, permitirán desenvolver ao

máximo as capacidades deste alumnado e terán en consideración o seu ritmo e o estilo de aprendizaxe, así como o daquel alumnado especialmente motivado pola aprendizaxe.

Para o alumnado que se incorpore de xeito tardío ao sistema educativo adoptaranse as medidas de reforzo necesarias que faciliten a súa integración escolar e a recuperación, de ser o caso, do seu desfasamento e que lle permitan continuar con aproveitamento os seus estudos.

MEDIDAS DE REFORZO EDUCATIVO E DE ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NEAE

DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

Artigo 8. Medidas ordinarias.

1. No marco deste decreto, considéranse medidas ordinarias de atención á diversidade todas aquelas que faciliten a adecuación do currículo prescrito, sen alteración significativa dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación, ao contexto sociocultural dos centros educativos e ás características do alumnado. Estas medidas teñen como finalidade dar resposta ás diferenzas en competencia curricular, motivación, intereses, relación social, estratexias, estilos e ritmos de aprendizaxe, e están destinadas a facilitar a consecución dos obxectivos e competencias establecidas nas diferentes ensinanzas.

2. Sen prexuízo do establecido na normativa reguladora de cada etapa ou ensinanza, entre as medidas ordinarias de atención á diversidade inclúense:

a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.

b) Adecuación das programacións didácticas ao contorno e ao alumnado.

- c) Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.
- d) Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación.
- e) Aulas de atención educativa e convivencia e medidas e actuacións destinadas á mellora da convivencia.
- f) Desdobramentos de grupos.
- g) Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.
- h) Programas de enriquecemento curricular.
- i) Programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas.
- j) Programas de recuperación.
- k) Programas específicos personalizados.
- l) Programas de habilidades sociais.

Artigo 9. **Medidas extraordinarias.**

1. No marco deste decreto, considéranse medidas extraordinarias de atención á diversidade todas aquelas dirixidas a dar resposta ás necesidades educativas do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización. Aplicaranse unha vez esgotadas as de carácter ordinario ou por resultaren estas insuficientes.

2. Para a aplicación das medidas extraordinarias será necesaria a autorización da dirección do centro educativo, do Servizo de Inspección Educativa, da xefatura territorial ou da dirección xeral que proceda, e, se é o caso, informe xustificativo do correspondente Servizo de Orientación.

3. Sen prexuízo do establecido na normativa reguladora de cada etapa ou ensinanza e da limitación dalgunha a ensinanzas ou etapas específicas, considéranse medidas extraordinarias de atención á diversidade, entre outras, as que seguen:

- a) Adaptacións curriculares.
- b) Agrupamentos flexibles.
- c) Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e/ou en Audición e Linguaxe.
- d) Flexibilización da duración do período de escolarización.
- e) Programas de diversificación curricular.
- f) Programas de cualificación profesional inicial.
- g) Atención educativa ao alumnado que, por circunstancias diversas, presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro educativo.
- h) Grupos de adquisición das linguas.
- i) Grupos de adaptación da competencia curricular.

PAUTAS DE ACTUACIÓN NA AULA

- Adecuación da cantidade e o grao de dificultade das tarefas.
- Adopción de medidas que faciliten a súa organización persoal (uso de axenda adaptada, horario, carteis).Aumentar atención:

contacto visual, motivación...

- Ampliación, reforzo
- Rutinas aula
- Uso TICs

Lectoescritura:

- Emprego de apoios visuais como a asociación imaxe -grafía.
- Reforzo das habilidades de conciencia fonolóxica.
- Adecuación do ritmo de acceso á lectoescritura.
- Reforzo da motricidade fina e grosa.
- ...

Matemáticas:

- Material manipulativo .
- Simplificación dos enunciados , empregando frases sinxelas ,etc.
- Emprego de cadros para a resolución que lle permitan organizar a información....

Pautas específicas para favorecer o desenvolvemento social:

- Ofrecer apoios actividades grupo: favorecer a súa participación espontánea...
- Enriquecemento das súas habilidades sociais: desenvolvemento de competencias de xogos e sociabilidade(comprensión de normas, control do tempo, mellora da inflexibilidade).
- Técnicas de modificación de conduta
- Colaboración coas familias: información, pautas...

ELEMENTOS TRANVERSAIS

Os elementos transversais atópanse recollidos no artigo 11 , capítulo I do Decreto 105/2014 , polo que se establece o currículo de

Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

“Sen prexuízo do seu tratamento específico nalgúñas das disciplinas de cada curso, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional traballaránse en todas as disciplinas”.

Distribución por áreas:

- ✓ Atención á diversidade: calidade, equidade e inclusión educativa das persoas con discapacidade, a igualdade de oportunidades e non discriminación por razón de discapacidade.(Todas as áreas)
- ✓ Igualdade entre homes e mulleres, e non discriminación entre persoas. Prevención e resolución pacífica de conflitos. Fomento do respecto dos dereitos humanos, pluralismo e democracia. Prevención da violencia de calquera tipo (Todas as áreas)
- ✓ Incorporación contidos curriculares sobre: desenvolvemento sostible e o medio ambiente, explotación, risco TICs, protección emerxencias... (Todas as áreas)
- ✓ Incorporación de elementos curriculares para o desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor e fomento de actividades para iso baseadas en creatividade, autonomía, iniciativa e traballo en equipo.(Todas as áreas)
- ✓ Fomento da actividade física e deportiva diaria, dunha dieta equilibrada , favorecendo vida activa, saudable e autónoma.(Ciencias da natureza, Educasaúde, valores)
- ✓ Fomento da educación e a seguridade vial. Coñecemento e respecto das normas, favorecendo a convivencia.(Todas as áreas)

Formulación detallada:

- *Comprensión lectora:* un dos grandes obxectivos que orienta todas as áreas de Educación Primaria. Abórdase dende: a importancia da lectura para o estudo, autonomía no traballo(desenvolver habilidades de velocidade lectora, comprensión literal, comprensión inferencial e estrutural e capacidades para reelaboración da información),textos sobre os que aprenden. Destrezas básicas que aporta: recoñecemento de tempo/lugar, identificación/análise personaxes, recoñecemento acción, expresión opinións persoais, identificación tema/idea principal, análise estrutura texto, interpretación da información visual, organización información

aportada, identificación detalles do texto.

- *Expresión oral/escrita*: situacións de intercambio comunicativo, forma/modo expresión, explicación de coñecementos, expresión de opinións, definición de conceptos. Escritura: coidado presentación letra clara, revisión, comezar maiúscula, rematar con punto, borrador, limpeza, organización segundo tipo texto...
- *Comunicación audiovisual*: variedade de recursos que busquen comprender/recoller información do soporte audiovisual, analizar dita información e elementos de contido, elaborar información.
- *Tecnoloxías da Información e a Comunicación*: información (identificar, localizar, recuperar, organizar, analizar, avaliar finalidade), comunicación (conciencia intercultural, participar, interactuar),seguridade (protección persoal, uso seguro e sostible),resolución de problemas (identificar necesidades e recursos dixitais, resolver problemas a través dos medios dixitais, uso creativo da tecnoloxía...).
- *Emprendemento*: coñecemento (recoñecer actividades profesionais, comprensión da organización da sociedade...),destrezas (análise, planificación, toma de decisións, resolución de problemas, participación,...),actitudes e valores(autoestima, autonomía, actuar de forma creadora, interese, esforzo, iniciativa...).Actividades de chuvia de ideas, traballo en grupo...
- *Educación cívica e constitucional*: capacitar para construír autoconcepto axustado, boa autoestima, empatía, respecto, tolerancia, cooperación,...Hábitos: saúde, despedida, hixiene...
- *Traballo cooperativo*: actividades para poñer en xogo ideas, coñecementos e actitudes para alcanzar un obxectivo de análise de situacións reais.
- *Educación en valores*: coñecer / valorar á persoa polas súas características, posibilidades, limitacións; actuar con liberdade e autonomía correspondentes á súa idade en situacións diarias; respectar a liberdade/autonomía dos demais; responsabilidade; comportamentos con honestidade...;colaboración; pertenza sociedade; tolerancia;...

Todos estes temas transversais veñen implícitos nas unidades didácticas desenvolvidas na programación didáctica. Ao mesmo tempo trataranse algúns mediante actividades extraescolares e complementarias, para sensibilizar e fomentar estes aspectos vinculados a

elementos de carácter transversal. Nas diferentes unidades de educación primaria, atópanse: educación vial, comprensión lectora , expresión oral/escrita , recursos TIC, igualdade , resolución de conflitos, pluralidade, medio ambiente, espírito emprendedor ,

Ao mesmo tempo a metodoloxía desenvolvida na aula educa en valores, por exemplo utilizando contos de valores (en diversos formatos: texto, dixital, debuxo ...) ou traballando normas e comportamentos na aula, consensuados.

→ INCORPORACIÓN DAS TICS NA AULA: actividades tic, actividades integradas nas secuencias de aprendizaxe. Recursos interactivos da nosa web, ligazóns de actividades, aula virtual, internet...

→ ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR:

- lectura: lecturas do libro, outros textos (biblioteca, carteis, soporte dixital...), textos orais ou acompañados de imaxes/audio...
- expresión: exposición oral/escrita (aprendizaxe, razoamentos...), actividades de grupo, planificación, revisión, expresión escrita en papel/pantalla/imaxes: postais, noticias
- estratexias de animación á lectura: animación á lectura (apadriñamento, contacontos, títeres...), lectura en voz alta diaria/silenciosa, escoitar narracións, renovar libros na biblioteca, lectura imaxes/gráficas, traballo canción/poesía...

→ ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO:

- situación do alumnado (maioritariamente castelán falantes),
- situación do profesorado (convivencia profesorado que emprega galego ou castelán en entornos fóra do contexto educativo),
- obxectivo xeral (que o alumnado aumente o uso habitual do galego e comprenda)
- obxectivos específicos (ser quen de manter unha conversa en galego, ler en galego con fluidez, ampliar vocabulario en galego, ser quen de expresarse por escrito en galego).

→ ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA DO CENTRO:

Co obxectivo fundamental de fomentar a convivencia no centro centrámonos en tres eixes:

- coidado da persoa (acadar o benestar emocional nos nosos alumnos)
- coidado do entorno (escola aberta e integrada no entorno)
- coidado das relacións (coas familias, persoal do centro, profesorado-alumnado e entre todo o alumnado).

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

A educación non se realiza exclusivamente dentro da aula. Por iso as actividades extraescolares, tanto de saídas como de participación doutras persoas na aula teñen tanta relevancia. Por outra banda destacamos tamén os momentos e celebracións máis sinaladas ao longo do curso.

Actividades extraescolares.

- Biblioteca Sagrada Familia
- Teatro
- Museo Belas Artes
- Cine
- Outras que poidan xurdir (Concello, outras entidades)

Actividades complementarias

- Samaín/Halloween
- Magosto
- Día de Rosalía

- Nadal
- Día Escolar da non Violencia e da Paz
- Entroido
- Día Internacional da Muller
- Semana do Libro
- Letras Galegas
- Festa Fin de curso

MECANISMOS DE REVISIÓN E AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS

Avaliación da práctica docente: no proceso de avaliación non só avaliar o progreso dos/-as alumnos/-as senón a nosa práctica docente, da que avaliaremos (indicadores de logro):

- adecuación entre obxectivos , competencias básicas e contidos.
- interacción profesor-alumno
- clima comunicativo establecido na aula
- adecuación das actividades propostas e materiais empregados
- planificación das tarefas: tempos/medios
- organización e coordinación do equipo
- relación/implicación membros comunidade educativa .

Ao final de cada trimestre, revisarase a programación e valorarase para facer as modificacións e adaptacións necesarias, mantendo sempre o proceso continuo de revisión e valoración cando se desenvolva algunha das actividades e estratexias.